

SELETUSKIRI

põllumajandusministri määruse “Põllumajandusministri 11. novembri 2010. a määruse nr 108 “Volitatud veterinaararsti volituse raames osutatavate teenuste tasu määrad ja tasustamise kord” muutmise” eelnõu juurde

Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse “Veterinaarkorralduse seaduse” § 19 lõike 5 ja “Söödaseaduse” § 25 lõike 4 alusel.

Määruse eelnõu koostas Põllumajandusministeeriumi toidu- ja veterinaarosakonna nõunik Allan Aleksašin (tel 625 6277, allan.aleksasin@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi eelnõule tegi õigusosakonna peaspetsialist Arvo-Mart Elvisto (tel 625 6151, arvo-mart.elvisto@agri.ee) ning keeleliselt toimetab eelnõu õigusosakonna peaspetsialist Leeni Silk (tel 625 6523, leeni.silk@agri.ee).

Eelnõu sisu

Põllumajandusministri 11. novembri 2010. a määrust nr 108 “Volitatud veterinaararsti volituse raames osutatavate teenuste tasu määrad ja tasustamise kord” (edaspidi *määrus nr 108*) muudetakse eesmärgiga sätestada tasumäär, mis on vastavuses marutaudi uurimismaterjali võtmiseks tehtavate kulutustega.

Veterinaarkorralduse seaduse alusel järelevalveobjekti kontrolli volitusi omavatel veterinaararstidel (volitatud veterinaararstidel) on oluline roll järelevalve teostamisel loomatauditõrje seadusest, toiduseadusest ja söödaseadusest tulenevate nõuete täitmise üle ning nad osutavad asendamatu praktilist kaasabi loomataudide ennetamise ja tõrjemeetmete rakendamisel.

Volitatud veterinaararstide poolt kogutavate marutaudikahtlaste loomade proovide arv on viimase kuue aasta jooksul aasta-aastalt kahanenud, olles 2005. a 772, 2006. a 588, 2007. a 373, 2008. a 308, 2009. a 231 ja 2010. a 239. Languse tendents on süvenenud ka käesoleval aastal. Nimelt on esimesel poolaastal kogutud vaid 95 proovi. Osaliselt on see põhjendatav marutaudiohu vähenemisega. Teisalt pärsib proovide kogumise aktiivsust asjaolu, et senini ei ole marutaudile uuritavatelt metsloomadelt proovide kogumist volitatud veterinaararstidele tasustatud.

Määrust nr 108 täiendatakse paragrahvi 2 lõikega 6¹, mis näeb ette marutaudile uuritavalt metsloomalt uurimismaterjali võtmise tasu määraks 5 eurot looma kohta, millele lisandub vajadusel käibemaks.

Alates käesolevast aastast on Euroopa Komisjon (EK 23. novembri 2010. a otsus nr 2010/712/EL, millega kiidetakse heaks liikmesriikide 2011. aastaks ja järgmisteks aastateks esitatud aastased ja mitmeaastased kavad ning ühenduse rahaline toetus teatavate loomahaiguste ja zoonooside likvideerimiseks, tõrjeks ja seireks, (edaspidi *otsus 2010/712*) laiendanud marutaudi tõrjeprogrammi raames kaasrahastavate meetmete loetelu. Esmakordselt on liikmesriigil võimalik marutaudi tõrjeprogrammi raames saada Euroopa Komisjonilt rahalist toetust 5 eurot iga uuritud metslooma kohta (otsuse 2010/712 artikli 10 lõike 2 alapunkt a). Vastavalt Veterinaar- ja Toiduameti poolt tehtud järelepärimisele Komisjoni ning sealt saadud selgitustele, võib nimetatud summat kasutada proovide kogumise toetamiseks, niisiis on seda võimalik kasutada marutaudi programmi järelkontrolli proovide kogumisel tekkivate kulude katteks.

Marutaudi tõrje programmi praeguses järgus on äärmiselt oluline, et lisaks Eesti Jahimeeste Seltsi liikmete vahendusel kütitud või hukkununa leitud loomadelt võetud proovidele kogutaks uurimismaterjali kõigilt marutaudikahtlastelt ja teadmata põhjusega hukkunud metsloomadelt. Proovide kogumise rahastamine võimaldab motiveerida volitatud veterinaararste võtma proove ka juhul kui puudub otsene marutaudikahtlus, aga on olemas võimalus, et hukkunud loom võis olla marutaudis.

See on hädavajalik, kuna alates selle aasta kevadest vaksineeritakse metsloomi ainult piirialadel ning seetõttu on praeguseks tekkinud uus haiguse vastu kaitsmata rebaste ja kährikute põlvkond. Juhul, kui selles populatsioonis esineb marutaudis loom (kas liigub riiki sisse loomade migratsiooni tagajärjel või põhjusel, et haiguse olemasolu on alahinnatud ning riigis siiski esineb üksikuid nakatunud isendeid), levib haigus plahvatusliku kiirusega. Marutaudipuhangu hiline avastamine võib põhjustada riigile majanduslikku kahju (minimaalne vaksineeritava ala suurus haigusjuhtumi ümber on 8000 km²). Veterinaar- ja Toiduameti hinnangul on optimaalne volitatute poolt kogutavate proovide arv ca 350 proovi aastas.

Määruse mõju

Eelnõuga tehtava muudatuse tulemusena täiendatakse määrust nr 180 § 2 lõikega 6¹ millega sätestatakse marutaudile uuritavalt metsloomalt uurimismaterjali võtmise tasumäärana 5 eurot looma kohta, millele käibemaksukohustuslasest volitatud veterinaararsti puhul lisandub käibemaks. Seega maksimaalne volitatud veterinaararstile makstav tasu kehtiva käibemaksumäära puhul on 6 eurot. Määruse muutmissetepaneku rakendamisel EK poolt mittekompenseeritava käibemaksu osa kaetakse Veterinaar- ja Toiduameti eelarvest. Määruse muudatusega seotult prognoositav proovide arv 2011. aasta programmi raames on kuni ca 350, kogumaksumusega ca 1750 eurot millest Veterinaar- ja Toiduameti eelarvest tuleb tasuda maksimaalselt ca 350 eurot. Täpsem käibemaksuks kuluv summa kujuneb vastavalt sellele palju tuuakse käibemaksukohustuslastest volitatud veterinaararstide poolt proove, sest kõik volitatud veterinaarid käibemaksukohustuslaste hulka ei kuulu. Juhul kui proovide arv osutub planeeritust suuremaks ei teki tasumisega siiski probleeme, kuna EK poolne maksimaalne võimalik kompensatsioon ületab optimaalse ning varu on seetõttu olemas.

Marutaudikahtluse korral võetavate proovide arvu suurenemises mängib olulist rolli volitatud veterinaararstide kaasabi. Eelmise aasta lõpus Tartus toimunud marutaudi Task Force raportis (http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/eradication/report_rabies_0809112010_Estonia_en.pdf) leiti, et Eesti peab tõhustama marutaudialast seiret, eelkõige tõstma haiguskahtlastelt loomadelt kogutavate proovide mahtu.

Võimalus kasutada EK poolset toetust peaks olema piisav, et motiveerida volitatud veterinaararste võimalikult suures mahus proove võtma, tagades sellega täpse ja ajakohase info marutaudialasest olukorrast. Niisiis aitab muudatus tõhustada marutaudi seiret ning kindlustab marutaudi tõrjeprogrammis seatud eesmärkide saavutamise.

Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse rakendamine ei too kaasa lisakulutusi riigieelarve vahenditest. Vajalikud rahalised vahendid 2011. aastaks on olemas VTA eelarves. Euroopa Komisjoni poolne rahaline toetus kiidetakse igal aastal heaks nõukogu otsuse 25. maist 2009, kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas (otsus 2009/470/EÜ) artikli 27 kohaselt. Igaks aastaks asjaomaste

tõrjeprogrammide rahastamine kinnitatakse hiljemalt rahastamisele eelneva aasta 30. novembriks, kogu tõrjeprogrammi kestvuse vältel. EK finantseerimise põhimõtete ümbervaatomisel ajakohastatakse vastavalt ka määrust nr 108.

Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras

Eelnõu koostõlastamine

Eelnõu esitati arvamuse andmiseks Veterinaar- ja Toiduametile ning esitatakse koostõlastamiseks Rahandusministeeriumile.